

Locuinti'a Redactorului

si

Cancelari'a Redactiunii

e in

Strat'a Morariloru Nr. 13.

Scrisorile nefrancate nu se voru primi decatu numai de la corespundintii regulari ai „Federatiunii.“
Articolii tramisi si nepublicati se voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune:
Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre siesc lunu . . . 6 " " "
Pre anulu intregu . . . 12 " " "

Pentru Romanii

pre a. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
" 6 lune 15 " = 15 " "
" 3 - 8 " = 8 " "

Pentru Inscritiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. tacs'a timbrala pentru fiesce-care publicatiune separatu. In loculu deschisu 20 cr. de linia.
Unu esemplariu costa 10 cr.

Alesandru Romanu.

Mandri de a represintá, dupa debilele nostre poteri, prin diurnulu nostru, principiile pentru cari Alesandru Romanu suferu, reproducemu, cu una viua recunoscintia si satisfactiune patrioticele si romanescile apretiaru ce „Informatiunile bucurescene“, diurnu redactatu de mai multi deputati, facu cu privire la caus'a pentru carea Alesandru Romanu este aruncatu in inchisorea d'in Vatin. Eca apretiarile d'in cestiune:

Dflele aceste Alesandru Romanu, demnulu si zelosulu aperatoriu alu Romaniloru in genere, si in parteculariu alu independintiei Transilvaniei, a trebuitu se merge spre a suferi la Vatinu pedeps'a inchisorei, pentru ca si-a facutu detori'a de romanu. Asprimea acestei inchisori, carea n'aputu-o suportá neci unu unguru, intramá-va Ddieu pre Romanu se o suportu pana in fine? si pre candu elu, victima a natiunalitatii, este in periculu de a si perde vietia in carcer'a austro ungara, ce facemu noi pentru mangaiarea demnei dar' negresitu sangerandei sale anime? Romanu e departe de a fi omu avutu, elu lasa una familia in conditiuni, cari voruinaspri dorerile inchisorei sale, pre langa nefiintia la conducerea diurnului „Federatiunea“ sporesce spesele si greutatile acestei foie vigile neadormite a Romanismului.

Conjurámu pre toti amicii numerosi, ce Romanu are in Romani'a libera, se se intielega spre a afla midiloculu de a mangaiá si induleci suferintiele acestui demnu barbatu. Principiile si ideele mari nu traiescu independinte de omu: primomu acele idu realitate in lume. Se nu fimu indiferenti la sortea celoru cari o serva, cá-ci triumfulu ideei stá in raportu cu poterile in lupt'a celoru ce o sustienu.

Austri'a si garantiile existintei sale.

Studiu politicu de Dr. Adolfu Fischhof.

A) Elemintele poporale a le Austriei. „Suum cuique.“

1) Germanii

ca la 8 1/2 milioane in monarci'a intrega si 69. milioane in partea apusena a imperiului.

Caus'a acestei contradictiuni jace in sentiulu natiunali si in consciintia de statu. Acolo, unde fantasie'a predominesce in sfere poetice prin solemnitati, edificiuulu natiunali se inaltia rapede in regiuni etérice; acolo inse, unde edificiuulu politicu se construe dupa planu precugetatu, se cerea base solida pre pamentulu Austriei! Amorea natiunala se multumesce cu afirmatiuni si protestatiuni, precandu casatori'a politica cere pacte, cá-ci ea incuviintiedia drepturi, conditiunedia detorintie si regularea loru conforma pactului, carea la noi s'au cercatu meru de doue dieci de ani incoce, fara ca se se potutu gasi vre-odata.

Deci, celu ce staruesce a sustiené actualele principie fundamentale de statu si totodata unirea parlamentaria cu Germani'a, acelu-a cerca cuadratur'a cercului. Monarci'a austriaca cu totu dualismulu ei, in ceea ce privesce esentialele afaceri politice, este statu unitariu; una singura potere executiva conduce afacerile externe, despuce cu ostirea, administra vistieria si pentru aceste in ultim'a linia este respundetoria unei representatiuni poporale unitarie.

Principala ratiune atatu a partitulu ultr'a-nemtiescu cátu si a celui ultr'a-austriacu este, cá ele amendou considera de o intemplanre orba ceea ce int'u adveru nu este decatu rezultatulu necesariu alu incurcatureloru nostre politice si alu stáarii constitutiunale in Austri'a si Germani'a. — Prussia, la an. 1866, a executatu militaresce numai ceea ce representatiunea natiunala nemtiesca decretase in parlamentulu d'in 1848. (la Francofurtu.)

Dupa ce autorulu vorbesce despre tendintile celoru patru partituri austriace, le cerne, le combate, mai alesu pre ale partitulu ultr'natiunali, care pretinde a poté germanisá tote poporele d'in Austria, provocandu la Francesi, cari au galisatu pre Nemti; la Prussiani, cari au germanisatu pre Poloni; la Moscoviti, cari russifica fora indurare tota opusetiunea natiunala; la intrebarea nemtiloru austriaci, cari dicu pentru ce n'am poté sa facemu si noi asemene? li respuade cu urmatoriile observatiuni preanimerite:

Facundu — se provocatiune la esemplele aceste, se

trece cu vederea, cá in politica inca sunt legi fisice, car nu se potu calca nepedepsitui. Daca 50 milioane de Rusi apesa cumplitu 5 milioane de Poloni, continuandu asié cu mare crudime si statornicia, pote cá voru ajunge odata seopulu ca Poloni se-si deo ultim'a rezufare natiunala si amortiti se cadia la picioarele loru.

Inse cu cátu mai tare voru incordá 8 milioane de nemti spre a oprime 27 milioane de felurite natiunalitati, cu atatu mai repede, storsi prin fortiarilo straordenarie, voru succumbe opressiunii contrarie a poporeloru amenintiate.

Deci, cum se implenimu missiunea nostra, cum se conservámu pusetiunea nostra?

Conformandu procederea nostra impregiariloru si silinticie nostre poteriloru proprie. Apetitulu nu trebuie se fie mai mare decatu este mistuirea, si fiindu cá nu potemu inghiiti poporele, nu le potemu absorbe politicesce, se ceremámu a nile assimilá spiretualmente, nu prin sugrumarea, ci prin vivificarea spiratulu loru natiunali si a limbai loru natiunale. In locu de a impinge poporele cu sila limbai nemtiesci spre cultura, mai bine prin cultura cascigata in limba loru, indulcindule se le conducemu in celisioru cátra limba nemtiesca.

Deci care politica e mai buna? Aceea carea urmédia legile naturei si invetiatur'a istoriei.

Si cari sunt aceste precepte si invetiature? De totu simplu, urmatoriile: Poporele se potu instrui in limba straina, dar' a se cultivá, neci decatu; cultura infloresce numai pre pamentulu propriu ilimbe, d'in propriulu geniu primitivu alu fiesce carui poporu. Indiestrandu-lu voi cu sciintia in limba straina, lu dejositi in caracterulu seu natiunali, spiretulu seu natiunali degeneredia, si credeti ore, cá d'in popore degenerate veti poté formá statu vigorosu?

Si, precum poporele moralicesce depravate, totu asié si cele nemature, neculte, sunt unu periculu pentru statu. Lasandu d. e. poporatiunile nostre slavice de la amedia-di, in starea loru primitiva, negresitu voru deveni preda panslavismului, voru cadé victima Russiei. — D'in contra, dati poporatiuniloru slavice consciintia loru vietiei loru natiunale unu potinte centru de pulsitate si limbai loru o istoria, atunci d'insele voru sci inse-si padu individualitatea sa si nu voru suferi a fi batute in piu'a moscovita, cá ce semintia (race) este numai estremulu locu de scapare alu poporeloru strimtorate; asié unitatea genetica a Francesiloru, Italianiloru, Ispaniloru, precum neci a Nemtiloru si Angliloru n'au promovatu ideea panromanismulu seu a pangermanismulu, pentru cá nu a finitátea a limbai si a literaturiei tiene poporele in uniune organica.

Asié dara poporele cu limba degenerata si cu totulu necultivate sunt de o potriua periculose, nu ni-se aréta ore destulu de invederatu calea pre care avemu se purcedemu?

In locu de a ne opune poporeloru, seu in locu se suferimu staruindu a ni-se smulge una concessiune dupa alta, mai bine se ne insocim loru cu amicitia si cubiresc li incuviintiamu iute, bucuros si d'in inima ceea ce pretindu cu dreptulu. Se nu lasámu ca limba loru se depera stingundu-se in straturile infime (cele mai de) josu a la vietiei poporale, seu cá se vegetedie numai in scolele poporale, ci se ne ingrigimú ca se se radice pana re sferole cele inalte a le statului, se se intinda la tote ramurile vietiei publice, pentru cá intre acestu campu mase se se intaresca, desvoltesc prosperedie prin miscamentu si atitiera ambiitiunii; cá-ci poporele se desvolta cu limba loru si pentru cá se devina apte eleminte de statu trebuie nunumai se vietuesca ci se se si intaresca. Deci in scola, beserica administratiune, la tribunalein legislatiune se li dámu campulargu, si in scurtu vomu observá cu bucuira cá poporele se apropia de buna voia de limba nemtiesca, de carea se instrainedia numai prin fortia; cá-ce pentru a tiené pasu cu cultura tempului, acestoru popore mice nu li-va ajunge numai limba loru. Marea missiune a cirilissatiunii o implinescu numai natiunile cele mari. In dilele nostre nu mai este cu potintia, precum fusese in vechime, ca poporele mice, fie cátu cu poporele cele mari seu chiaru i sa le intrece. Activitatea spiretuala moderna se misca pre large base democratice si nu numai ceea ce creedia cáte-va spirete privilegiate ci totu ce studiulu si diligintia aduna, pre intregu campulu sciintieloru, formedia ideal'a avutia a omeniei, deci poporele mai mice voru senti totdecaun'a lips'a unei limbai auxiliare. Limba loru va fi de ajunsu numai a li,

desteptá dorulu sciintieloru, acestu doru si sete ingenu se va poté implini si stinge decatu numai prin ajutorulu unei limbai mai universale, si daca poporele cestiunate nu voru fi conduse de sentieminte antipatice, de se voru apropia negresitu de limba nemtiesca, carea li este mai invicinata si carea in avutia intrece pre cele lalte limbe europene. (Premare incredece. Cátu pentru Romani, celu pucinu, ni-se pare presupusetiunea Dlu autoru a fi cam esagerata, cá-ce acestia, condusi de afinitate si usioretatea intru invetiare voru alergá de securu mai curendu la limba francesa ori cea italica, decatu la cea nemtiesca pentru ei cu multu mai greu de invetiatu. Tr.)

Dar nu numai pre poporele nostre austriace, ci si pre cele rudite cu d'insele de la fruntariile nostre resaritene si meridionale le vomu face amice germanismului prin procedura drepta si intielépta. Daca guvernulu Serbei si alu Romaniiei ne voru preveni, infintiandu scole bune pentru sciintiele mai inalte atunci torintele tenerimei natiunale va lua calea spre tierole acelea si Serii, Romani austriaci voru gravitá acusi cátra fratii loru, pentru cá centrulu politicu de gravitatiune a lu poporeloru coincide cu celu spiretualu. D'in contra, prevenindu-le noi, infintiandu institute mai inalte slovensci si romanesci precum scole tecnice, industriale, comerciale si agronomi, ce, atunci junimea d'in acele tieri invicinate va alergá la noi, sentiendi-se atrase cátra statulu, carea dá astelu de mediuloce abuntante spre desvoltarea spiretualu a poporeloru sale.

Trebuie se accentuámu, cá viitorulu Austriei depinde mai multu de la buna organizare a instructiunii decatu a iuarmarii. Bugetulu ministeriului de instructiune este de mai mare importantia decatu alu celui de resbelu; pentru fic care milionu de florinti ce se va erogá mai multu in bugetulu de instructiune se pote economisá suma indoita in celu de resbelu si cu doue universitati natiunale infiintiate la Dunarea de josu, veti economisá odata doue corpuri de armata in acele se locuri. Austri'a trebuie ca se infiintiedie scole natiunale in tote tierole sale, pre tote radicle periferiei pana la punctele extreme si totodata se adune ingiurulu seu la Vien'a pre cei mai eminenti barbati germani, renumiti in arte si sintia. Prin astufelu de concentrare a poteriloru spiretuale la Vien'a, acesta cetate nemtiesca va deveni mai lesne centru de vietiu alu statului si metropole (capitala) a imperiului, decatu prin concentra potestatii politice

„Informatiunile bucurescene“ publica urmatori'a corespundintia d'in Transilvania:

Domnule Redactoru,

Multi pote sau predatu cu totulu odihnei, findu tempulu atatu de liniscitu: dar' noi nu, crede d-le redactoru, cá acésta tacere, care domnesce in tota Europa, si care este intrerupta numai de tipetele sermaniloru Tofaleni si ale altoru Romani d'in Transilvania — cá-ci se sciti d-le redactoru, cá in Transilvani'a esposesiunárele curgu cu o celeritate ne mai audia — ne estorce fiori.

Lasu-cá crudímile si tirania unguiloru exercitata a supra Romaniloru, ne a petrunsu pana in adnuculu inimei; dar' o tristetia neesplicabile se pote ceti in fatia toturoru Romaniloru! Ce pote se fia asta?.. Ertati-mi d-le Redactoru se me esplicu francu.

Noi cesti-a de pre aici, nu ne indestulámu nici odata cu unu cabinetu alu Romaniiei; noi nu ne potemu indestulá decatu cu unu cabinetu Romanu, care imbratisieza tota cesti'a romana: nu era cestiunea romana este atacata numai intr'o provincia romana ea se estinde pre totu teritoriulu Romanu. Noi cunoascemu pre binepredlu Cogalniceanu, si avemu firm'a convingere, cá trecutulu lui gloriosu va fi recunoscutu de posteritate, avemu firm'a convingere, cá elu nu pote lucrá de cátu romanesce: dar' asta-di avemu lipsa de tote capacitatile Romanimei. Ne mirámu dar' si ne mahnimu aduncu, cum acestu escelinte omu pote stá alaturea cu nisce omeni cari n'au nici trecutulu, si nu voru avé — potemu dice fara a rosi — venitoriu maretiu pentru natiunea loru; báremu nu au datu doveda pana acum contraria asertiunei nostre. Noi asta di avemu lipsa de capu

si inima. O d-nulu meu! pare că me incaldiescu si sperantia-misc invic, candu vedu atâta barbati harnici, cu capu si inima, atâtea celebrități, potu d'fca, europene. Nu voiu să facu cestiuni personali. Tacu dara !. A! Candu Cogalnicu s'ar mai intalni cu atâta barbati cari iubescu natiunea, da, numai atunci inimile noastre aru potè fi odihnite, numai atunci amu potè aseptà fàra temere tempestàtile, cari ne amenintia. Dar' vai, d'vostra pre acolo par'cà incepeti a uità suferintile noastre, par'cà gemetulu nostru nu mai st'abate la urechiã d-vostra, par'cà ati uitatu cã in inimile d-vostra totu acellã- i sange vibreza, sangele aceluorã- a cari nu numai interesele personali, dar' si jertfiã cu placere chiaru si vietia, pentru vietia nationala si pamentulu stramosiescu.

D'in partile Romaniei de d'ineoce de Carpati, totu sciri triste; èr' diurnalele d-vostra in locu de consolatiune, in locu de divinulu nectaru alu fraternitãtii, ne sfasia inimile impartesãdu-ne intrigele si discordiã, de cari suferiti.

Pana candu fratiloru suspinã-vomu noi! Pana candu acea ura si discordia intre nobilulu sange alu aceluã a-si corpu!?

T.

Camer'a reprezentantiloru Ungariei.

Siedintia de la 1. Fauru 1870

Presedinte: Sol. Gajzágó. Notariu: Petru Mihali. D'in partea guvernului au fostu de facia ministrii: c. Em. Mikó, Stef. Gorove si Colom. Bedekovics.

Dupa autenticarea procesului verbalu alu siedintiei din urma, si dupa presintarea mai multoru petitiuni, cari se tramitu la comisiunea petitiunaria,

Presedintele pune pre biurulu camerei registrulu tuturor motiuniloru, interpelatiuniloru, proiectelor de concludu si de legi, presintate in ianuaru si rezervate pentru a se delibèrã in lun'a lui Fauru.

Col. Széll raporta, cã comis. financiaria a respinsu una parte d'in motiunea lui Franciscu Deák, relativa la inmultirea lefeloru servitoriloru ministeriali; recomanda inse primirea celei-alte partii, conformu carei a lefele oficialiloru subalterni de la ministerulu de finantie au a se urcã celu putienu la 800 fl. — Raportulu se va tipari si pune in ordenea lucrãriloru curenti.

In ordenea agendeloru urmèza pertractarea bugetulu ministeriulu de comunicatiune.

Presedintele considera de primita sum'a urcata la 200,000 fl. pentru regulara fluvieloru, si provoca pre notariu, sè cetèsca preliminaru sumei de 107,000 fl. pentru conservarea si dirigerea porturiloru maritime. — Camer'a votèza si sum'a acèst'a.

Urmèza sumele cerute pentru cãlile ferate si pentru canale: 252,300 fl. pentru directoriulu de arhitectura la liniile ferate, si 27,700 fl. pentru edificarea mai multoru linii.

Paulu Jamboru trage atentiunea guvernului asupr'a linieloru ferate d'in strainetate, unde publiculu caletoru afla, cu spese pucine, una comoditate mare. Aru dorì, ca liniile laterali sè fia edificate prin societãti indigene

Eugenu Zichy consente cu vorbitoriulu, antecedente, si presinta una motiune pentru desfiintirea directoriulu caliloru ferate, ereditu de la sistemulu lui Bach.

Carolu Bobory ar vre sè scia, d'in ce cauza s'au

specificatu numai spesele, èr' venitul de la cãlile ferate s'a omisu cu totulu d'in preliminaru. Escutatu s'a ori ba intubulara linieloru ferate? Acèst'a ar dorì d'in cauza ca sè se pota aruncã si asupr'a caliloru ferate darea de 5%.

Ernestu Simonyi dovedesce, cã existintia unui oficiu coordinatulu ministeriulu nu e necesaria pentru edificarea linieloru; acelu oficiu consiste, de comunu, d'in straini, si nu e compatibila cu responsabilitatea ministeriale si cu interesele tieriei. Oratorulu nu e de o parere cu secretariulu de stat, Hollan, in privintia publicitãtii la edificarea linieloru ferate, fiindu cã publicitatea este cea mai solida garantia a prosperarei comunicatiunei.

Ernestu Hollan, desbatendu politicã comerciale a societãtii caliloru ferate d'in sudu, dice, cã acea este incompatibila cu interesele tieriei nostre. Ea si-a alesu centrulu pentru retieua linieloru sale in cetatea Trieste. Uniculu scopu alu societãtii sudice va fi, in venitoriu, dupa opiniunea oratorulu, ca, terminandu-se tunelulu de la Mont-Cenis, sè lege, pre celea cea mai scurta, porturile Dunarei in eriori cu Lyonulu si Marsilia. Acèsta tendintia potè intr'adeveru sè nimecsca nesuintile comerciale ale Ungariei; dar' scopulu acestu-a se potè impedeã, prin edificarea liniei fumane, chiaru asiè, ca si cum s'a impedeã prin linia triestina, avantajele liniei unguresci.

Camer'a primesce apoi, conformu raportulu comisiunei financiaria, sum'a de 232,360 fl. pentru directoriulu caliloru ferate. — Se votèza apoi pentru lucrãrila livario si pentru biurulu centralu, in locu de 100,000 fl. preliminari, numai 50,000 fl.

Se dà cetire preliminarulu pentru edificarea liniei Carlo pago-Fiume, pentru spesele de manipulatiune si ale personalulu liniei numite, si se votèza, cu 131 contr'a 85 voturi, sum'a de 7.500,000 fl.

In siedintia venitoria se va pertractã proiectulu de lege relativu la infintirea unei curti supreme de contabilitate.

Siedintia se inchia la 2 ore d. m.

Siedintia de la 3. febr. 1870.

Presedinte: Solomon Gajzágó. Notariu: Petru Mihali. D'in partea guvernului au fostu de facia ministrii: b. Ios. Eötvös, c. Em. Mikó, Stef. Gorove si Balt. Horvãth.

Dupa autenticarea procesului verbalu per siedintele anuncia, cã Emericu Stãnescu, deputatu alesu in cerculu Chisineului, cottulu Aradu, si Vilibard Bogdanovics, alesu in cerculu Párdány, cottulu Torontalu, si-au presintatu literele credentiale. — Se tramitu la comisiunea verificatoria. Dupa acèa se presinta mai multe petitiuni, cari se transpuu comisiuniloru respective.

Bela Pecz el propune, ca desbateru a supr'a proiectulu de lege, relativu la infintirea unei curti supreme de contabilitate, carea ar avè sè se suscepa astadi, sè se amène pre siedintia deluni-a venitoria (7 fauru) èr' la casu candu atunce s'ar discutã vre unu resortu de bugetu, sè se amène pana dupa delibèrarea preliminarulu respectivu. — Se primesce.

Urmèza la ordenea dilei desbateru speciale a supr'a recerintieloru estra-ordinarie a le ministriulu de comunicatiune.

Dupa una discutie ore-care, camer'a admite tote pusetiunile recerintieloru cestiunate.

Cine a fostu Emanuelu Gozdu — copilulu seracu odinora, apoi avocatulu, membrulu comunei bes. romane-grecesce d'in Pest'a, alu mai multoru societãti umanitare si de industria, de mai multe ori deputatu in camer'a tieriei, prefectu alu Carasiului si, in fine, membru la curtea suprema judecatorèsca a Ungariei si cavaleru alu ordului leopoldinu, — cine a fostu elu?

Lumea l'a cunoscutu ca pre unu omu si crestinu bunu, cetatianu loialu, luminatu si activu in tote momintele vietiei sale. Ca celu ma' destinsu si mai eminentu avocatulu si juristu alu timpulu sèu, elu a fostu apertoru neobositulu dreptulu si justitiei. Pre campulu industriei inca si-are meritele sale necontestabili; cãeci erã economu bunu si omu alu progresulu si civilizatiunei adeverate. Ca deputatu in legislativã patriei si-a avutu principiele, parerile si consideratiunile proprie, si, condusu de aceste, elu s'a luptatu, a facutu ce a potutu intre impregiurãrile grele si vitrege, cu cari unu reprezentante alu natiunei romane aveã si are inca d'a se certã. Cine a fostu si ce a facutu prefectulu Em. Gozdu? poporãtiunea Carasiului si diariulu d'in 1861 alu camerei boeriloru sunt mai competinti sè ni spuna. Dar' cine nu-si aduce amintede vocea energica si potinte, ce resunã, atunci, de la inaltimea tribunei, cu unu accentu detunatoru, contr'a aceluor ce si-au permis a insultã pre nefericitã Transilvania, pre poporul romanu si suvenirite, lui mari si sacre? „Infandum regina jubes renovare dolorem!“ dicea elu cãtra acei ce au infiptu, in decursulu timpuriloru nenumerate rane de morte in copulu natiunei si patriei romane.

Ultimele dile ale fericitulu au rostu consacrate ju-

Ministriulu comunicatiunei declina atacurile facute, in decursulu desbateri bugetulu sèu, de mai multi membri si mai alesu de Ern. Simonyi, ministriulu de comunicatiune si singurateiloru lui oficiali, dicendu cã ea ministru e detoriu a dechiarã, cã responsabilitatea pentru tote erorile si casurile lu privesce numai pre densulu. Tote atacurile indreptate contr'a persoanei sale, continua oratorele, le suportã buerosu, fiindu cã e detorintã densulu a le suportã. Cãtu despre acuzãrile facute contr'a oficialiloru subalterni, dechiarã cã voiesce a suscepe investigatiune contr'a oficialiloru suspiciunati, invitandu pre deputatii, cari au pasitu in camera cu faime calumniatorie, a-si repeti acuzãrile in forma precisa si la investigatiune sè se presinte in persona.

Coloman Tisza presinta, cu privire la cestiunea acèst'a, urmatoriã motiune, subscrisa de densulu, Col. Ghy e z y, Paulu Nyáry, b. Lud. Simonyi, Lud. Mocsáry, Paulu Szontágh si alti 3—4 reprezentanti d'in stang'a, si anume: „Considerandu suspitiunea latita in camera si in intrega tier'a, cã adeca afacerile d'in ministeriulu de comunicatiune s'ar administrã in moda contrariu intereselor tieriei, ce mai alesu pare a se adeveri prin preferintia neconvenintiosa a cãlilor ferate de sudu, prin procederea observata facia de distribuira concessiuniloru si facia de predarea lucrãriloru pentru construirea cãliloru ferate precum si prin conducerea rea a lucrãriloru pentru drumurile publice, camer'a esmite una comisiune de 7 membri pentru investigatiunea conducerei afaceriloru d'in ministeriulu, de comunicatiune, carea va potè esaminã documintele si a consultã individi apti, avendu a presintã camerei, cãtu se potè mai curendu, unu raportu despre rezultatulu investigatiunei sale. (Aprobãri viue in stang'a.)

Ern. Simonyi dechiarã cã ar fi o erore candu s'ar afirmã, cã densulu ar fi acuzatu pre secretariulu de statu Hollan. Oratorele a afirmatu numai facia de intregu ministeriulu de comunicatiune, cã acolo trebele nu se conduc asiè precum pretindu interesele tieriei. E dreptu, continua oratorele, cã am amintitu, cum cã prin tierã cercula faime, cari sunt capabili a nimici autoritatea statulu si a guvernulu, numerandu si câte-va esemple pentru confirmarea afirmatiuniloru mele. Asiè spre es., am amintitu, cã la distribuira concessiuniloru cãliloru ferate nu se respecteaza nece principiulu concurentiei, nece alu publicitãtii. Lucrãrile pentru calea ferata ung. de resaritu, Zákány-Zagrabiã, Hatvan-Miskolcz, pentru calea ferata fumana si pentru portulu de la Fiume fure date intreprinditoriloru fãra concursu. Deci oratorele n'a acuzatu pre singuratecii oficiali ci pre intregu ministeriulu de comunicatiune. Daca ministriulu voiescei, precum dice, a suscepe una investigatiune disciplinaria contr'a unui-a d'intre oficialii sèi, prin acea inca n'a facutu destulu responsabilitatei sale, fiindu cã camer'a voiesce, a sèi, pentru ce s'au datu fãra concursu lucrãrile susu memorate, si ministriulu are sè ne dèe in privintia acèst'a deslucirea ceruta de mine!

Oratorele ar' avè sè presinte unu proiectu de concludu, inse de ora-ce alu lui Tisza e identicu cu alu sèu, primesce pre celu presintatu de Tisza (Aprobãri s aplause in stang'a extrema.)

Franz. Pulszky numesce antiparlamentariu, cã camer'a voteza mai antãiu unu bugetu, si dupa acèa desaproba tota procederea ministriulu respectivu, facundu primii pasi pentru a-lu pune sub acuzatiune. Nu e in ordene a votã mai antãiu si dupa acèa a suspiciunã, ci mai antãiu trebuiã sè se faca cèst'a d'in urma, inainte de ce s'a

stitei patriei nostre. Da, fecundele si vastele cunoscintie ale marelui juristu au fostu apreciate deplinu numai atunci, candu poterile lui fisice numai erãu destulu de solide pentru a su portã sarcin'a mare si grea, impusa de inal'ta pusetiune de judecatoru; si estu-modu, sanetatea neobositulu barbatu deveni una ruina; spiretulu lui parasi, in fine, acelu corpu infatigabilu cu ajutorulu carui-a, prin una vietia proba si activa, in tempu de 68 de ani, elu si-a sciutu creã una pusetiune d'in cele mai onorifice in societate si una avere d'in cele mai notabili; a sciutu sè-si cu coresca stim'a si respectulu tuturoru chiaru si alu dusmaniloru sèi. Dovèda e impregiurarea, cã erã sè fia numitu ministru in cabinetulu actualu alu Ungariei. Da, Emanuelu Gozdu a fostu unu omu, despre carele se potè d'fca, cu dreptu cuventu, cã a traitu!

Pentru cine a traitu elu? Ultim'a fapta a lui a doveditu, pentru cine d'insulu a traitu una, vietia d'in cele mai laboriose si fructifere. Lumea n'a sciutu, cine este Gozdu ca romanu, ce semte elu ca romanu; lumea a fostu nedrepta facia de sentimentele, intentiunile si aspiratiunile lui devotate Romanismulu.

„Serma mea natiune!“ suspinã elu, venerabilulu be-tranu, versandu lacrime ferbinti, in ultimele clipe ale peregrinagiulu sèu pamentescu. „Serma mea natiune romanèsca! cãtu de suferitoria mai esti! cum te maltrata nedreptatea! multe si grele sunt dorerile tale! De ce nu potu, Domne, sè mai amu una vietia pre acestu pamentu, sè o consacru natiunei mele, sè ajutu a-i vindecã ranele seculari!“

Asiè vorbiã caruntulu Gozdu, plangundu ca unu copilulu infante atunei, candu ascultf, pentru ultim'a era,

FOISIORIA

Discursulu funebrele

pronuniatu de

Simonu Botizanu

la immormentarea lui

Emanuelu Gozdu

in 5 Februaru (24 Ianuaru) 1870.

Domneloru si Dniloru!

Invitatu de confratii si amicii mei si miscatu prin sentimentulu de pietate ce am pentru memoriã lui Emanuelu Gozdu, mi-am luat trist'a dar', pentru mine, onorificã sarcina d'a vi adresã, cu acèsta doiosa ocaziune, câte-va cuvinte sincere.

Dneloru si Dniloru! Bine ati facutu, cã ati venitu, sè petrecemu la locul repausulu eternu, umbr'a unui sufletu nobilu. Bine ati facutu, cã n'ati intardiãtu a oferì fericitulu Emanuelu Gozdu tributulu pietãtii si alu atimeii d'in urma. Permiteti-mi, dara, sè vi multiamescu, in numele memoriei lui, pentru acestu devotamentu, si sè ve rogu, sè nu ve indouiti a mai consacrà inca, acèstei dorerose si solemne ocaziuni, câte-va mominte; ca in ainte de a ne despartì de acestu locu de gele, sè facemu una modesta socotèla cu acelu ce se duce asta-di d'in mediu-loculu nostru, se duce in alta lume, pote, mai ferice decãtu a nostra.

admisă preliminarului. Opuștirea pretinde una investigație contra întregului sistem de concesionare; cându înse una partită voiesce a pune sub acuzare pe vreun ministru, mai întâi să culegă date pozitive pe baza cărora are să curgă investigația. Aceia înse, ca prin ordinarea unei investigații să se dea votu de neîncredere unui ministru, înainte de ce s'ar' fi prezentat camerei date, nu se mai practicează în nece unu parlamentu alu lumei, prin urmare demnitatea parlamentului nu permite de a se ordina vre-o investigație contra unui ministru numai pe bas'a failorilor.

Col. Tisza protestează, că Pulszky, contra tuturor dispozițiilor d'în regulamentul camerei, decizându-se degiă, că proiectulu său de concludu se va pune la ordinea d'leii, vorbește despre proiectu cu sofisme false și dogenire tendentioasă.

Presedintele constată, că procederea lui Pulszky a fost necorectă cându a luat cuvântul, pentru a vorbi în chestiunea de la ordinea d'leii, și enunță ca concludu, că proiectulu lui Tisza se va tipări și tratat de odată cu alu lui Zsedényi.

Baronul Béla Vay raporta d'în partea comis. centrale în privința convenției suplimentare închiată cu Anglia, recomandându camerei acceptarea ei. Se admite fără discuție.

Se admite în desbaterea camerei proiectulu de lege modificat de camera boierilor, relativu la reînființarea tribunalului pentru burs'a de negociu și efecte d'în Pest'a și la înființarea tribunalelor de bursa în provincia. Se primesc cu textulu redigiatu de camera boierilor.

Sedința se încheia la 12¹/₂ ore. m.

România.

Mari'a Sa Domnulu a binevoitu, a supr'a raportului ministrului afacerilor straine cu No. 9229, a acordat d' lui V. Boerescu, ministrulu justitiei, înalt'a autorizație pentru a portă insignele de comandu cu stea a le ordinului Coron'a, ce i s'a conferit de Majestatea Sa regele Prusiei, și a le ordinului Hohenzollern clas'a I, ce i s'a conferit asemenea de Altetia Sa regala principele Antonu de Hohenzollern.

Mari'a Sa Domnulu, a supr'a raportului ministrului afacerilor straine cu No. 9469, a binevoitu a acordat înalt'a autorizație d' lui Ionu Stratu, agentulu Romaniei la Parisu, de a primi și portă ordinulu Coroniei clas'a II, ce i s'a conferit de Majestatea Sa regele Prusiei, și celu alu casei de Hohenzollern clas'a I, ce i s'a conferit asemenea de Altetia Sa regala principele Antonu de Hohenzollern.

În urm'a raporturilor ministrului afacerilor straine cu No. 9468, 9370 și 9400, Mari'a Sa Domnulu a binevoitu a acordat persoanelor mai jos însemnate înalt'a autorizație pentru a primi și portă insignele urmatorie:

D-lui Vrana, secretariulu agentiei Romane la Parisu, insignele ordinului de Hohenzollern clas'a III, ce Altetia Sa regala principele Carolu Antonu de Hohenzollern i a conferit.

D-lui C. Cornecu, insignele ordinului de Hohenzollern clas'a III, ce i s'a conferit asemenea de Altetia Sa regala principele Antonu de Hohenzollern.

D-lui Gherasimu Crasanu, cancelariulu agentiei romane la Constantinopole, și d-lui Constantin Canelopulo,

vocea sincera a conștiinței sale românești, carea i-desvelește dorerile seculare ale poporului romanu, ranele acelu popor, carele, în timpuri grele de nevoi, cându patri'a comune eră în pericol, facea d'în peptulu și brățiile sale mari de apărare; carele n'a fostu nice odată perfid și tradatoriu alu patriei sale, și a facutu și face sacrificie immense de sange și avere, pentru țiera și mai alesu pentru tronulu, ce se clatină, nu de multu, cu desperație, sub loviturile acelu ce monopolizează, asta-di, gratia și buna voința Habsburgilor.

Da, Gozdsu plangea, cându, după multe și mari speranțe ruinate, vedea, la betranetele sale, cum poporul romanu e despoiat de tote câte le-a avutu mai sacre: de țiera, de limba și naționalitate de tote mediulocele și condițiile de conservare proprie; cum omnipotenti d'leii lu arunca afara d'în miser'a coliba, în carea elu, acelu popor batutu de sorte, si-recrea odată membrele frante de lueru și suferință; da, lu-despoia de ultimulu petecu de pământu, ce se n'aba sermanulu, unde se-si plece capulu, după ce va fi castigat, prin sudorile faciei sale, darea grea și mare, pentru binele și comoditatea tiraniloru săi.

Pre acestu popor martiru romanulu Emanuelu Gozdsu lu deplangea de pre patulu mortii. Asiă mi-a spus unu amicu alu meu, carele a fostu martoru scenei dorose, cându Emanuelu Gozdsu s'a despartit de lumea noastră.

Da, Gozdsu nu mai este între cei vietivitori. Umbr'a lui s'a mutat în patri'a eterna și ferică a lui Zapa, Sinciu, Sîlutiu s. a., în lumea spiritelor mari și generose, cari traira, pre pământulu nostru, pentru binele, prosperitatea și mărirea Romanismului, și cari voru trăi pururea,

insignele ordinului Medgidia clas'a III, ce li s'au conferit de Majestatea Sa Sultanulu.

Adunarea deputatiloru.

Sedința de la 16 Ianuaru.

După comunicările d'leii, este la ordinea d'leii votarea în totalu a legii privitorie la noulu impozit asupra vielor, înse, ne fiindu prezente nici unu ministru, presedintele suspendă sedința pre diece minute.

La redeschidere, se dă cetire proiectului de lege în totalu și presedintele declară deschisă discuția generală.

După una discuție ore-care, la carea participă mai mulți oratori, se admite la votu legea d'în chestiune și se adoptă; după aceea se procedează la votare pentru adoptarea în totalu a legii, primindu-se cu 59 bile albe, contra 34 negre.

D. Ionu C. Brateanu declară, că se abține, pentru că n'a fostu lasat să își motiveze votulu.

D. Gr. Sturza, vorbindu în chestiune personală spune că în discuție, care s'a urmat, a auditu dicându-se chestiunea de la Romanu! — Voiesce dar' a da nesce lamuriri aci, atâta acelu d. deputat, care a disu Romanu, câtu și întregii țiere. — În tempulu ministeriului d-lui Brateanu, s'a pus chestiunea transferării curții de Casatiune la Jasi. Camera a acordat acea transferare, înse d. Brateanu și întregulu cabinetu aveă tēma, că Senatul n'o va acordă; această temeră eră împartită și de deputatii de peste Mileovu. Atunci d. Brateanu a convocat pe acei deputatii la ministeriulu de interne unde eră cabinetulu în completu și d. Rosetachi... eră d'în consiliulu secretu de ministri. Aci d. Brateanu a spus deputatiloru c'ar fi bine ca, în locul curții de Casatiune care nu va aduce folose reale Moldovei și a carei stramutare la Jasi potă și Senatul nu va acordă-o, să ceară alte îmbunătățiri, căi ferate și altele. Totu atunci d. Brateanu a autorizat, în numele ministeriului, pe acei deputatii a se intrăni, în orice orasiu d'în Moldova voru voi, pentru a lua deciziuni și a face apoi pentru Moldova orice cerea voru crede întieptie. În virtutea acestei autorizări s'a facutu convocarea de la Romanu, și atunci d. Brateanu a tratat pre acei ce a facutu acea convocare de deamosteniti și separatiști. Eca care a fostu portarea d-lui Brateanu și care a fostu portarea deputatiloru d'în Moldova! Care va fi fostu intenția d-lui Brateanu, nu voiesce a ști; raporteza înse faptul că se se vedă, cine este separatistu: cei ce au facutu convocarea de la Romanu sau d. Brateanu?

D. S. Mihalescu: — D. Brateanu!

Se dă cetire raportului comisiei bugetarie, privitoriu la proiectulu de lege pentru suprimerea fracțiunilor rezultande d'în convertirea leilor vechi și lei noui la apunțamentele funcționarilor judecătorești.

Nefindu nici o discuție, se pune la votu luarea în considerare a legii și se primesc cu 67 bile, 2.

Unicul articulu alu proiectului adoptandu-se fără discuție, se pune proiectulu în totalu la votu și se adoptă cu 62 voturi, contra 1 și 7 abțineri.

Se dă în considerare unu proiectu de lege, pentru acordarea creditulu de lei 28,336, — privitoriu la plata personalului tribunalului de Cahulu, netrecutu în bugetu, d'în cauza că se propusese intrunirea districtulu cu celu de Bolgradu, se votează cu 63 bile — nefindu contra nici un'a și mai multe abțineri — luarea în considerare

în inimele Romaniloru, ca nescu monumente și dovedi eterne ale patriotismului, abnegației și virtutilor umanitare și naționale; voru trăi ca exemple maretie de generositate, ca modele sublime de cetățiani și romani devotați țierei și națiunii lor.

Da, Emanuelu Gozdsu înca va trăi până cându romanii voru fi romani în țierele d'între Dunare, Tisa, Nistru și Carpați; va trăi în memoria poporului romanu, pre carele d'însulu l'a iubit, cum numai unu copil fragedu potă iubi pre dulcea sa mamă; și cum că l'a iubit, Gozdsu a dovedit, în modulu celu mai generos, prin fapt'a sa nobile și maretie, ultima în viața lui, cându a pus pre altarulu națiunii sale cea mai însemnată parte a fructelor unei vieți active, unu capitalu de 300—400 mii florinti v. a., pentru promoverea binelui spiritalu și materialu alu poporului romanu.

Romanii nu potă fi indiferenți față de acestu sacrificiu frumos; recunoștința lor va încunună cu venerație eterna acestu monumentu maretiu alu romanului Em. Gozdsu.

„Serman'a mea națiune românească!“ eschiamă elu eu dorere. Ferică de tine, națiunea mea martiru, adaugu eu, ferică de tine, cându vei avé mulți fii generosi ca Em. Gozdsu; că ei numai atunci vei potă merge înainte pe calea progresulu și a prosperității tale; atunci numai vei potă respinge loviturile de morte, ce ti-se împartu de dusmanii tăi neimpacati ca și de fii tăi perfidi.

Idele mari, precum libertatea și prosperitatea unu popor, se potă realiza numai prin barbati mari și prin sacrificie mari. Em. Gozdsu a fostu unulu d'în acele fenomene rare și sublime, cari si-au dat misiunea de a

a proiectulu. Se primește articulu unicu și legea în totalu, punendu-se la votu, se adoptă asemenea cu 58 bile, contra 1, și 7 abțineri. — Tote aceste fără nici o discuție.

VARIETATI.

* * Napoleonu III plătesc pentru logie la diferite teatre d'în Parisu una sumă însemnată de bani. La opera dă 100,000 franci pre anu; la opera comica, la cea italiană și la teatrulu francez câte 30,000 fr. fiecare, și la gimnasiu și Odeon câte 10,000 franci. „Infor. buc.“

* * (Diuarie nouă). Afăm, că în București va apăre unu diuaru pentru vulgarizarea științelor naturale și fizice; redactorii voru fi d-nii P. S. Aurelianu, ingineriu și directoru alu școlii de agricultură și silvicultură, C. T. Robescu ingineriu și licențiatu în științele naturale; și Gr. Stefanescu, profesor și licențiatu în științele naturale; va apăre dedoueri pe luna în forma de broșura; abonamentul este 20 lei noi (10 flova) pre anu. Numerulu primu va apăre neapertu la 15 Fevruarie a. c. Salutăm cu o viață plăcere aparința acestui diuaru atât de necesariu și folositoriu. — Audim totodată, că în Berlada înca va apăre incurundu unu diuaru sub titlulu: „Semenatoriulu“, programa acestui diuaru nu ne este cunoscută.

* * (Sarutatu lui și origine a). Cui a datu ore în gându pentru prim'a ora de a sarut'a? Țe cum a încercatu a deslegă unu betranu istoricu această întrebare: În Rom'a se oprise femeeloru, prin'o anumă lege, de a be vinu. Spre a se potă cunoșce dacă ele păzescu această lege, s'a pus indetorire barbatiloru, de a cere gura femeelor lor, consangeniilor aceea a consangeniilor, teneri și betranii, și cu modulu acestu-a să se afle, dacă ele mîroșă a vinu. Acele membre ale seculu frumosu cari se cunoșeau inocente, oferău moreu și forte desu gurțiile lor. Acestu usu a devenit d'în ce în ce mai interesant d'în ambele părți. Scopulu legii s'a uitat cu totul și astu-felu a ramas — și chiaru până în ziua de asta-di — numai acea agrementia. — După alta istoria, Țe-si-ori vechia, ginea sarutatu este astfel: După detamarea orasiulu Troja, remasesera cativa Trojani și Trojane fără nici unu asilu. Acești a se adunat și decisera a se duce cu corabie să gasescă o alta țiera de locuitu. Sosira în Italia, intrara în Tibru și oprira corabiele aci. Înse pre cându barbati, se dusera caute unu locu nimerit unde să se potă coloniza, felleme carora-lise urise voiamulu pe apa, țe nura unu consiliu ce ar fi de facutu să se impedece pre barbati lor, să nu mai potă continua acestu neplăcutu voiaju. Ele se uniră îndată a arde corabiele, și înainte de a se departa barbati, cum se cade, de țiermu, corabiele se aflau tote într'o flacăra. Forte speriați se întorsera de graba spre a dă ajutoriu la scapare. Femece înse spre a scapa de inversiunatul necasu alu barbatiloru lor, se unira a le esî înainte cu brățiile deschise, a-i înbrățișă și a închide cu gurele lor acele ale sociloru lor. Acesta neobișnuita dară plăcută primire și tandreția a femellor lor, facu pre barbati a remane în acele locuri și a-si zidi unu orasiu, acelu-a care este înca asta-di cunoscutu seb renumitul nume de Rom'a. Ca unu suveniru alu țerei femeelor Trojane, s'a intrudat în Rom'a — d'ice betranulu nostru scriitoriu — obiceiulu de sarutare, care se vede că a venit pre la noi împreună cu alte obiceiuri ro-

trai pentrubinele și mărirea goporului romanu. Si lumea s'a convinsu despre această numai după mărtea lui. „Numai după mărtea mea Romanii voru vedé, cine a fostu Gozdsu!“ dice elu.

Permiteti-mi, acum, venerabile consorta, fidela și frageda socia a nemoriturului barbatu și voi consangeni, amici și colegailui, permiteti-mi a ve adresă și voue douetree cuvinte. Seiu și semtu, câtu de grele și sfasietorie sunt momintele despartirii de acelu, cu carele ati împartit plăcerile și dorerile unei vieți, pe carele l'ati iubit și carele v'a iubit; dar mangiați-ve cu noi d'împreună, alinați ve rogu, dorerile inimei voștre în conștiința, că sociulu bunu, fratele, amicul și colegulu vostru iubit trăsce și trăi d'împreună cu voi în stim'a și iubirea națiunii române. Da, voi înca aveți partea voștra în monumentulu eternu, care va spune venitorului: cine a fostu și ce a facutu Emanuelu Gozdsu.

E bine, umbra nobile și generosă! noi n'am venit aci cu girlande de flori nice cu una pētra rece de marmure, să însemnă și decorăm gliea, ce acopere scumpele tale osamente, nu; ci am venit, să-ti votăm, în numele Romanismului și alu venitorului nostru, recunoștința sempiterna pentru marele actu, cu carele ti-ai încununat activitatea lumescă, iubirea și devotamentul pentru națiunea ta doioasă. Nimene în lume nu ti-aru fi potut radica unu monumentu mai splendidu și mai neperitoru decâtu celu creatu de tine, spiritu nobilu și nemorituru!

Eterna să fia memoria ta!

mane. — Inse ori cum ar fi, sarutatulu remane totu acea ce este, adeca: jun'a d'in cele mai spirituale, sensibile si tandre inventiuni a' le totororu seculiloru. Nu e asié teneliloru domne si domni?

* Im m o r m e n t a r e a lui Em. Gozsdus'a sever-situ in 5 l.c. la 3 ore d.m. cu o solemnitate demna de generosulu repausatu, asistendu unu publicu numerosu mare parte romanu.

* * B u g e t u l u min. de interne in rubric'a sa pentru teatrulu natiun. ung. a datu ansa unei discutii forte interesante, in carea a luat parte cu multa energia deputatii romani. Cuventarile loru levomu publicá.

Sciri electrice.

M u n i c h u , 3. febr. Principele Hohenlohe dechiará in siedintia camerei reprezentantiloru: Prussia n'a pretinsu neci odata intrarea stateloru de media-di in confederatiunea de nordu, ci ni-a propusu numai tempulu si conditiunile intre cari avemu a conlucra la unirea cu confederatiunea de nordu. Prussia va acceptá proiectele nostre, inse Bavaria voiesce a face proiecte numai in contielegere cu celelalte state de media-di, si bas'a acestoru proiecte recere labore mare, ce numai cu incetulu se pote intemplá.

V i e n ' a , 4 Febr. Reform'a electorale va remané, conformu dorintiei imperatului, pentru sesiunea venitor'a a senatului imperialu.

P a r i s , 3 februaru. „Mem Dipl.“ demintiesce faim'a, cá pap'a ar fi morbosu, si dice: Pap'a respinsu adresa ce i se presintá in favoarea infallibilitatii, asemene-a si ce'a a contrariiloru infallibilitatii. Elu voiesce a-si conservá pusetiunea neutrale facia de acésta cestiune.

P e t r u p o l e , 3 Febr. „Jurn. de St. Peters-

burg“ demintiesce faim'a relativa la inprumutulu celu mai nou alu Rusiei, si dice, cá acela este in legatura cu cestiunea orientale, respective cu pertractarile ce curgu intre poteri d'in caus'a concentrarei trupeloru turcesci la fruntarile muntene-grine. — Tote poteri dorescu pace cu privire la cestiunea orientale, si guvernulu turcescu nu pote resiste acestei energice dorintie, fara ca se suscite una crise contraria intereseloru generali ale Europei.

M a d r i d u , 4 Febr. Guvernulu a decisu a recomanda camerei unu nouu candidatulu la tronu.

B u c u r e s c i , 4 Febr. Camer'a a primitu renunsiarulu lui Ionu Brateanu la calitate sa de deputatu.

C a t t a r o , 6. febr. Montele Beust multiuni principelului d'in Muntene-gru pentru condit' sa observata facia de respic'la Bochesiloru. Raportele intre Austria si Muntene-gru sunt forte amicabile.

V i e n ' a , 7. febr. Russia a propusu neutralisarea Muntene-grului. Guvernele d'in Parisu, Londr'a si Viena respinsera propunerea, dechiarandu concentrarea trupeloru turcesci de una afacere interna.

P r a g a , 4 Febr. Brauner primu alegerea de primariu alu cetatii; confirmarea lui in acestu postu inse nu e verosimile.

V i e n ' a 7. febr. In siedintia de astadi a senatului imperialu se dá cetire cerculari ministriului presedinte, prin carea se aduce la cunoscintia membriloru cá Majestatea Sa a primitu adresa senatului imperialu. Ministrulu comerciului presinta conventiunea postala inchiafa cu statulu papalu Ministrulu fin. motiveza proiectulu guvernului, relativu la administrarea detorfei de statu consolidata prin ministrulu cisleitanu de finantie. Rechbauer si-motiveza propunerea sa in pri-

vinti'a abrogarii concordatului si a intruduceri ca-satorfei civile; propunerea se tramise unei comisiuni de 15 membri. Ministrii si polonii sunt pentru propunerea d'in cestiune. Alegerile pentru comisiunea sa'a suseptu numai decátu.

B e l e g r a d u , 7. febr. Diuar „Vidovdan“ spune: In luna lui martie se accepta in Alesandria cele done má de rebelu, pre cari vice-regele Egiptului le-a cumperatu in America.

P a r i s , 7. febr. Rechfort dechiará in diuar „Marseillaise“ cá nu se va supune inchisorei, decátu daca va fi constrinsu prin fortia.

W a s h i n g t o n , 4 febr. Camer'a provo cá comitetulu de esterne, se raporteze cu privire la posibilitatea recunoscerei independintiei insulei Cuba.

Avisu.

S'a anuciatu si in diuariul nostru strike ul culegatoriloru de la tote tipografiele d'in Pest'a. Acésta este caus'a, pentru carea nu poturamu scote in septeman'a decursa decátu numerulu presinte. Lectorii nostri voru binevoia ne escusa pentru una neregularitate carea nu provine de la Redactiune. Ne vomu tiené de detorintia a desdauna pre lectorii nostri dupa terminarea dificultatiloru de cari suferu tote diuariele de aici.

Cu acestu avisu eramu detori a preveni pre lectorii nostri inca in numerulu trecutu, iuse, dupa asigurările ce ni se facura atunci, am crediutu, cá tiparirea diuariului nostru nu va fi impededata. In septeman'a acésta inca vomu fa e numai acea ce vomu poté.

Redactiunea.

Proprietariu si editoriu **ALESANDRU ROMANU**.
Redactoru respund. interim. **IONU PORUTU**.

Comunicatiunea pre calile ferate.

Pre Lini'a Statului		Cu Trasura acelerata	
Pest'a-Vien'a		Vien'a-Pest'a	
In tote dilele la 7 ore 32 min. dem.	In tote dilele la 2 ore 30 min. dp. m.		
Sosece in Vien'a la 1 o. 57 min. d.m.	Sosece in Pest'a la 9 o. 25. m. sér'a.		
Segedinu-Pest'a		Pest'a-Baziasiu	
Marti-a si Sambet'a la 2 o. 16. m. dem.	Luni-a si Vineri-a la 9 o. 45. m. sér'a.		
Vien'a-Baziasiu.			
Vien'a	pléca la 7 ore 30 m. dem. la 8 ore — min. sér'a.		
Posionu (Presburg)	„ 10 „ 5 „ „ 10 „ 51 „ „		
Neuhäusel	„ 1 „ 29 „ d. médi „ 1 „ 59 „ demin.		
Pest'a, sosese	„ 2 „ 4 „ 30 „ „ 5 „ 48 „ sér'a.		
Pest'a pléca	„ 5 „ 28 „ „ 6 „ 31 „ demin.		
Czegléd	„ 8 „ 29 „ sér'a „ 10 „ — „		
Segedinu	„ 12 „ 29 „ noptea „ 2 „ 29 „ d. am.		
Timisor'a	„ 5 „ 24 „ demin. „		
Baziasiu, sosese	„ 8 „ 10 „ ant. de amédi.		
Baziasiu-Vien'a.			
Baziasiu pléca	la 6 ore 35 min. dupa amédia-di.		
Timisor'a	„ 10 „ 43 „ noptea la 7 ore 35 min. demin.		
Segedinu	„ 2 „ 33 „ demin. „ 12 „ 40 „ d. mdi.		
Czegléd	„ 6 „ 40 „ „ 6 „ 13 „ sér'a.		
Pest'a, sosese	„ 9 „ 5 „ „ 8 „ 30 „ „		
Pest'a, pléca	„ 9 „ 50 „ „ 9 „ 25 „ „		
Neuhäusel	„ 1 „ 25 „ d. amédi. „ 12 „ 58 „ demin.		
Postonu	„ 4 „ 46 „ „ 4 „ 23 „ „		
Vien'a, sosese	„ 9 „ 89 „ sér'a „ 6 „ 14 „ „		

Calea fer. de Nordu ung.

Pest'a-S-Tarján.	
Pest'a	pléca la 8 ore — min. 8 ore 30 min. sér'a.
Steinbruch	„ 8 „ 8 „ „ 8 „ 51 „ „
Gödöllő	„ 9 „ 18 „ „ 1 „ 4 „ „
Hatvan	„ 10 „ 30 „ „ 1 „ 42 „ noptea.
S-Tarján, sosese,	„ 13 „ 24 „ d. amédi 5 „ demin.
S-Tarján-Pest'a.	
S-Tarján pléca	la 2 ore 50 min. d. amédi. 10 ore 10 min. sér'a.
Hatvan	„ 4 „ 59 „ „ 2 „ 11 „ noptea.
Gödöllő	„ 6 „ 3 „ „ 4 „ 20 „ „
Steinbruch	„ 7 „ 7 „ „ 6 „ 28 „ demin.
Pest'a sosese	„ 7 „ 14 „ „ 6 „ 38 „ „

Calea fer. de Sudu (amedia-di).

Bud'a-Triestu Triestu-Kanizsa. *)	
Bud'a	pléca la 6 ore 35 min. demin. 6 ore 20 min. sér'a.
Alba-Regia	„ 8 „ 50 „ „ 9 „ 5 „ „
Canisia	„ 1 „ 50 „ d. amédi 5 „ 6 „ demin.
Pragerhof	„ 9 „ 27 „ sér'a. *) (in legatur. cu trasura Steinbrück)
Triestu sosese	„ 8 „ 1 „ noptea. *) (in legatur. cu trasura Triestu)
Triestu-Bud'a. Kanizsa-Bud'a. *)	
Triestu pléca	la 6 ore 45 min. sér'a. *) (in legatur. cu trasura Steinbrück)
Pragerhof	„ 3 „ 45 „ noptea. *) (in legatur. cu trasura Canisia)
Canisia	„ 9 „ 30 „ demin. *) (in legatur. cu trasura Alba-Regia)
Alba-Regia	„ 1 „ 22 „ d. amédi la 9 ore — m. sér'a.
Bud'a	„ 5 „ 55 „ sér'a. „ 5 „ 45 „ demin.
Bud'a	„ 7 „ 58 „ „ 8 „ 12 „ „
Bud'a-Albaregale-Vien'a.	
Bud'a	pléca la 6 ore 35 min. demin.
Alba-Regia, sosese	„ 8 „ 39 „ „
„	„ 10 „ — „ „
Szőnyu-nou	„ 2 „ 25 „ „
Vien'a, sosese	„ 8 „ 2 „ sér'a.
Vien'a-Albaregale-Bud'a.	
Vien'a	pléca la 7 ore 42 min. demin.
Szőnyu-nou	„ 2 „ 10 „ d. amédi-di.
Alba-Regia, sosese	„ 5 „ 38 „ „
„ pléca	„ 5 „ 55 „ „
Bud'a sosese	„ 7 „ 58 „ sér'a.

Calea fer. spre Tis'a.

Vien'a-Pest'a-Casiovi'a.	
Vien'a	pléca la 8 ore — min. sér'a 7 ore 45 min. demin.
Pest'a	„ 6 „ 30 „ demin. 5 „ 19 „ sér'a.
Czegléd	„ 9 „ 39 „ „ 6 „ 4 „ „
Szolnok pléca	„ 10 „ 57 „ „ 6 „ 17 „ „
Püspök-Ladány	„ 1 „ 33 „ damédi. 1 „ 3 „ „
Dobritienu	„ 3 „ 5 „ „ 3 „ 48 „ dem.
Nyiregyháza	„ 4 „ 33 „ „ 6 „ 24 „ „
Tocai pléca	„ 5 „ 31 „ sér'a 8 „ 9 „ demin.
Miscolti	„ 7 „ 24 „ „ 10 „ 46 „ „
Casiovi'a sosese	„ 9 „ 56 „ „ 1 „ 51 „ noptea.
Vien'a Pest'a-Aradu.	
Vien'a	pléca la 8 ore — min. sér'a.
Pest'a	„ 6 „ 31 „ demin.
Tiegledu	„ 9 „ 24 „ „
Solnocu	„ 10 „ 16 „ „
Mező-Tur	„ 11 „ 29 „ dp. amédia-di
Ciaba	„ 1 „ 9 „ „
Aradu sosese	„ 2 „ 52 „ „
Vien'a-Pest'a-Oradea-Mare.	
Vien'a	pléca la 8 ore — minute sér'a.
Pest'a	„ 6 „ 30 „ dem.
Tiegledu	„ 9 „ 39 „ „
Püspök-Ladány	„ 2 „ 7 „ dp. amédi.
Berettyó-Ujfalu	„ 3 „ 16 „ „
Oradea-Mare, sosese	„ 4 „ 31 „ „
Casiovi'a-Pest'a-Vien'a.	
Casiovi'a	pléca la 5 ore 21 min. demin. la 12 ore 1 min. mdi.
Miscolti	„ 7 „ 55 „ „ 3 „ 20 „ d. mdi.
Tocai	„ 9 „ 37 „ „ 5 „ 50 „ sér'a.
Nyiregyháza	„ 10 „ 39 „ „ 7 „ 38 „ „
Dobritienu	„ 12 „ 19 „ mdi. „ 10 „ 26 „ noptea.
P. Ladány	„ 1 „ 57 „ dp. mdi. „ 12 „ 39 „ demin.
Solnocu	„ 4 „ 39 „ „ 4 „ 39 „ demin.
Tiegledu sosese	„ 5 „ 46 „ sér'a „ 5 „ 55 „ „
Pest'a	„ 8 „ 40 „ „ 8 „ 56 „ „
Vien'a	„ 6 „ 14 „ demin. „ 39 „ sér'a.
Aradu-Pest'a-Vien'a.	
Aradu	pléca la 12 ore 26 min. ant. de amdi.
Ciaba	„ 2 „ 7 „ dp. amédia-di.
Mező-Tur	„ 3 „ 43 „ „
Solnocu	„ 5 „ — „ „
Tiegledu sosese	„ 5 „ 48 „ sér'a. „
Pest'a	„ 8 „ 40 „ „
Vien'a	„ 6 „ 3 „ demin.
Oradea-Mare-Pest'a-Vien'a.	
Oradea-Mare	pléca la 10 ore 20 min. ant. mdi.
Berettyó-Ujfalu	„ 11 „ 44 „ „
P. Ladány sosese	„ 1 „ 55 „ dp. mdi.
Tiegledu	„ 5 „ 33 „ sér'a.
Pest'a	„ 8 „ 49 „ „
Vien'a	„ 6 „ 14 „ demin.
Mohaciu-Barciu.	
Mohaciu	pléca la 7 ore 55 min. 12 ore — min. la mdi.
Vilani	„ 8 „ 50 „ „ 1 „ 20 „ „
„	„ 5 „ 54 „ „
Úszög	„ 4 „ 55 „ „ 10 „ 3 „ ant. mdi.
„	„ 2 „ 45 „ ant. mdi. 7 „ 10 „ pléca
Cinci-Beserice	la 5 „ 8 „ demin. 10 „ 10 „ ant. mdi.
(Fünfkirchen) sosese	„ 2 „ 58 „ dp. mdi. 7 „ 23 „ pléca.
„ pléca	la 5 „ 46 „ demin. 11 „ 40 „ ant. mdi.
Szigetvár	„ 7 „ 15 „ „ 1 „ 15 „ dp. mdi.
Barciu, sosese	„ 8 „ 27 „ „ 2 „ 27 „ „
Barciu-Mohaciu.	
Barciu	pléca la 1 ora 25 min. la mdi. 6 ore 30 min. dp. mdi.
Szigetvár	„ 2 „ 52 „ dp. mdi. 7 „ 7 „ sér'a.
Cinci Beserice, sosese	„ 4 „ 12 „ „ 9 „ 17 „ „
„ pléca	la 7 „ 10 „ demin. 10 „ 42 „ ant. mdi.

Cinci-Beserice	pléca la 5 ore 30 m. dp. mdi. 9 o. 47 m. sér'a
Úszög	„ 7 „ 40 „ demin. 11 „ 15 „ ant. mdi.
Vilani	„ 8 „ 52 „ „ 5 „ 50 „ dp. mdi.
Mohaciu sosese	„ 9 „ 46 „ ant. mdi. 7 „ 21 „ dp. mdi.
	8 „ — „ sér'a

Prim'a Cale ferate transilvana.

Aradu-Alb'a-Iuli'a (Belgradu.)	
Aradu	pléca la 6 ore 12 min. demin.
Radna	„ 9 „ 7 „ ant. mdi.
Soborsinu	„ 10 „ 27 „ „
Ili'a	„ 11 „ 16 „ „
Dev'a	„ 11 „ 21 „ la mdi.
Orestia	„ 11 „ 21 „ la mdi.
Vintiu-inf.	„ 1 „ 25 dp. mdi.
Alba-Iuli'a, sosese	„ 1 „ 45 „ „
Alb'a-Iuli'a-Aradu.	
Alb'a-Iuli'a pléca	la 4 ore 41 min. demin.
Vintiu-inf.	„ 5 „ 15 „ „
Orestia	„ 6 „ 7 „ „
Dev'a	„ 7 „ 7 „ „
Ili'a	„ 7 „ 53 „ „
Soborsinu	„ 9 „ 12 „ ant. mdi.
Radna	„ 10 „ 47 „ „
Aradu sosese	la 11 „ 50 „ „

Trasurile cu persoane se impreuna la Aradu cu calea fer. de Tis'a in ambe directiunile.

Navigatiunea (Plutirea)

cu vaporele societatii Danubiane imp. reg. priv.

Vaporele cu caletoarii imp.:

Vien'a-Pest'a:	in tote dilele la 6 1/2 ore demineta.
Jaurinu-Pest'a:	in tote dilele la 12 ore inainte de amédi.
Pest'a-Esegu:	luni-a, marti-a, mercuri-a, vineri-a si sambet'a la 7 o. dem.
Pest'a-Semlinu-Belgradu:	luni-a, mercuri-a si sambet'a la 7 ore demin.
Pest'a-Orsiov'a si Romania:	mercuri-a la 7 demin.
Esegu-Semlinu-Belgradu:	marti-a, joi-a si sambet'a la 5 1/2 ore demin.
Esegu-Orsiov'a si Romania:	joi-a la 5 1/2 ore demin.
Semlinu-Belgradu-Orsiov'a si Romania:	joi sera si domineca deman.
Baziasiu-Orsiov'a si Romania:	vineri-a si domineca inainte de am.
Orsiov'a-Romania:	sambet'a si luni-a inainte de am.
Jaurinu-Vien'a:	in tote dilele la 8 ore sera.
Pest'a-Vien'a:	in tote dilele la 6 ore sera.
Esegu-Pest'a:	luni-a, mercuri-a, joi-a, vineri-a si sambet'a la 5 1/2 o. dem.
Belgradu-Semlinu-Pest'a:	marti-a, joi-a si domineca la 8 ore demin.
Baziasiu-Belgradu-Semlinu:	marti-a demin. si sambet'a dup am.
Baziasiu-Belgradu-Semlinu si Pest'a:	sambet'a dup am.
Orsiov'a-Belgradu-Semlinu:	luni la amédi sambeta demin.
Orsiov'a-Belgradu-Semlinu-Pest'a:	sambet'a demin.
Galatiu-Orsiov'a-Belgradu-Semlinu:	marti-a si joi-a demin.
Galatiu-Orsiov'a-Belgradu-Semlinu-Pest'a:	marti-a demin.
Sisecu-Semlinu:	marti-a demin.
Semlinu-Sisecu:	vineri-a demin.
Segedinu-Semlinu:	mercuri-a si sambet'a demin.
Semlinu-Segedinu:	dominc' si joi-a la mdi.

Vaporele acelerate pléca:

Pest'a-Galati:	luni-a la 7 ore demin.
Baziasiu-Galati:	marti-a si sambet'a la 9 ore demin.
Galati-Pest'a:	vineri-a la 4 ore dupa am.
Galati-Baziasiu:	marti-a si vineri-a la 4 ore dp. am.

Navigatiunea pre Tis'a superioare.

Vaporele cu caletoarii pléca

Tocaiu-Ciapu:	luni-a si joi-a inainte de am. dpa sos. tronului pestanu.
Tocaiu-Namoni:	joi-a inain. de am. dpa sosirea tren. pest. cam la 8.
Nameni-Tocaiu:	sambet'a in diori.
Ciapu-Tocaiu:	marti-a si sambet'a la 7 ore demin.